

Oslo 24.10.2021

Familie- og kulturkomiteen

Norske Dansekunstneres innspill til kulturbudsjett 2022

Norske Dansekunstnere er et fag- og kunstnerforbund som organiserer om lag 900 dansere, koreografer og pedagoger.

I sum anser vi Kulturbudsjettet for 2022 som et lite ambisiøst utgangspunkt for å få til de løftene som trengs for å styrke spesielt kunstnerøkonomien og fremme dansekunsten. Vi vektlegger følgende kapitler:

Kap 320 Norsk Kulturråd

Forslaget om en fast statlig ordning for festivaler og festspill som er under evaluering ser vi som et positivt og et viktig ledd i å trygge denne type kulturinstitusjoner.

Kap. 320, post 55 Norsk kulturfond

I Norge skapes og vises dansekunst i all hovedsak med finansiering fra Norsk kulturfond. Tildelingsprosenten for fagområdet scenekunst er betydelig lavere (19 %) enn gjennomsnittlig tildelingsprosent (35 %) på tvers av alle ordninger. Dersom lik tildelingsprosent på tvers av kunstfag var etablert som norm, og det kunne gis tilsagn på 35 % av søknadssum, måtte avsetningene til scenekunst vært økt fra 164,9 mill. kr til 299 mill. kr. Det utgjør en differanse på 134 mill. kr i forhold til faktisk avsetning i 2019. Da tildelingsprosenten er så ulik på tvers av kunstfag bør det være en politisk målsetning å jevne den ut raskt. Dansekunsten som i liten grad er institusjonalisert og har liten infrastruktur å virke innenfor, bør utover en utjevning av tildelingsprosenten vurderes ekstra bevilgninger gjennom kulturfondet i påvente av at infrastrukturen styrkes.

For å oppnå politiske målsetninger om økt profesjonalisering og effektiv administrering av kunsten bør det opprettes en ordning for produsenttilskudd for scenekunstenfeltet. I tillegg må bevilgningene til prosjekter som omhandler mangfold og inkludering, samt er rettet mot barn og unge styrkes.

Det er i budsjettet fremmet forslag om å fjerne hovedregelen som tilsier at institusjoner ikke kan søke ordninger under kulturfondet. Risikoen ved å gjøre dette er at ressurssterke institusjoner kan utkonkurrere kunstnere uten et profesjonelt administrativt apparat i kampen

om midler. Dersom regelen oppheves må hensynet til de selvstendige kunstnerne ivaretas på andre måter.

Forslag til kommentar 1: Familie- og kulturkomiteen ser behov for å styrke avsetningene til scenekunst under Norsk kulturfond og sikre at tildelingsprosenten til de ulike kunstfagene over tid jevnes ut. For å øke den økonomiske bærekraften i prosjektene som får tilsagn må ordningene for scenekunst styrkes med 75 mill. kr fra 2022.

Forslag til kommentar 2: Familie- og kulturkomiteen ser at den frie scenekunsten mangler institusjoner, tilpasset infrastruktur og støttetjenester. Kulturrådet bør derfor se på muligheter for å opprette en ordning for produsentstøtte under fagområdet scenekunst.

Kap. 320, post 72 Kunstnerstipend

På posten foreslås å etablere 20 nye arbeidsstipender under Statens kunstnerstipend. Det er stort behov for å øke antallet stipendjemler generelt, og særlig er det behov for flere stipender til dansekunstnere. Fordi dansekunstnere står svakere i arbeidsmarkedet og mangler tilgang til faste og langvarige arbeidsforhold anbefales det bla. i Strategi for scenekunst 2021-2025 å styrke stipendordningen for disse. Den foreslåtte økningen i stipender på 20 hjemler fordelt på alle kunstfag er derfor en for svak satsing for å kunne imøtekomme bl.a. dansekunstnerens særskilte behov. Det er gitt politiske løfter om 100 nye millioner til nye arbeidsstipender for kunstnere og utvalget for SKS søker om 350 nye hjemler for 2022. Av dette bør 20 arbeidsstipendjemler prioriteres til dansekunstnere.

Forslag til kommentar 1: Familie- og kulturkomiteen ber om at det etableres 350 nye faste stipendjemler, at Kap 320, post 72 styrkes med 110 millioner og at regjeringen følge opp Strategi for scenekunst 2021-2025 og prioritere en særskilt økning i stipender til dansekunstnere. Komiteen anbefaler at dansekunsten tildeles 20 nye arbeidsstipendjemler fra 2022.

Forslag til kommentar 2: Familie- og kulturkomiteen ber Kulturdepartementet endre Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere slik at arbeidsstipend, langvarige stipend og garantiinntekter som et minimum reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppgjøret i staten. Dette må formuleres i forskriften slik at Stortinget står fritt til å beslutte en høyere økning.

Kap. 320, post 74, Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre mm.

De regionale kompetansesentrene for dans (RKD) er forespeilet en samlet økning på 10 mill. kr fra 2022. Dette utgjør en viktig prioritering av norsk dansekunst sin fremtid og økningen må prioriteres også av den nye regjeringen. At DansINN som nytt RKD løftes inn vil styrke koordineringen og likestillingen av sentrene. RKD ønsker å tilby bedre og flere tjenester, og flere av dem har potensialer om å bli nasjonale, koreografiske sentre. Det krever langsiktig politisk investeringsvilje å gjennomføre et slikt løft for dansekunsten.

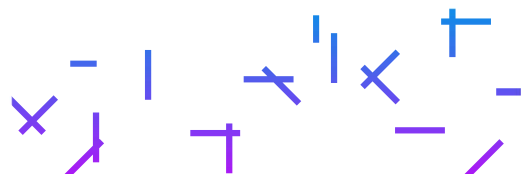
Forslag til kommentar: Familie- og kulturkomiteen stiller seg bak forslaget om å styrke de regionale kompetansesentrene for dans med 10 mill. kr i 2022. Komiteen ber også regjeringen og departementet prioritere og planlegge for den videre utviklingen av sentrene for fremtiden.

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

Kap. 320, post 75, Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier mm.

I budsjettforslaget er de to scenekunstkompaniene som ble løftet inn under post 75 fra 2021 innvilget videre finansiering i 2022. For å sikre likebehandling av etablerte kompanier er det viktig at den nye pilotordningen for virksomhetstilskudd for små virksomheter på scenekunstmrådet, som er forespeilet i Strategi for scenekunst 2021-2025, raskt blir etablert.

Forslag til kommentar: *Familie- og kulturkomiteen ber kulturdepartementet etablere en pilotordning for virksomhetstilskudd for små virksomheter på scenekunstmrådet innen 2023. Dette er av avgjørende betydning for å kunne videreføre betydningsfulle verker innen danse- og scenekunsten og sikre likebehandling av etablerte kompanier. Ordningen bør berammes med 50 mill. kr fra den settes i drift.*

Kap. 323 Musikk og scenekunst

Det er gjensidige avhengigheter mellom kulturinstitusjonene og det frie feltet. Aktører i det frie feltet jobber under en særskilt utsatthet, som har blitt synliggjort av pandemien. Utviklingen på scenekunstmrådet de siste 15 årene viser behov for nye typer arenaer og strukturer. Med dette som bakteppe vil departementet vurdere scenekunstmrådets samhandlings- og samstrukturingspotensialer. For dansekunstens del er videreutvikling og bedre koordinering av eksisterende infrastruktur, samt opprettelse av nye hybridinstitusjoner essensielt for å hente ut dansekunstens uforløste potensialer. Strategi for scenekunst 2021-2025 bærer på viktige løsninger og må legges til grunn for den videre utviklingen av infrastruktur og ordninger på scenekunstmrådet.

Forslag til kommentar: *Familie- og kulturkomiteen ber om at det ses på muligheter som vil fremme og styrke samarbeidet på tvers av det frie danse- og scenekunstmrådet og eksisterende institusjoner. Komiteen ber regjering og departement se til Strategi for scenekunst 2021-2025 og følge opp de anbefalinger og tiltak som ligger her i sitt videre arbeid for å utvikle og tilpasse infrastrukturen for danse- og scenekunsten.*

Kap. 337, post 70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

Retten til privatkopiering er fastsatt i åndsverkloven for å sikre allmennheten tilgang til kultur. Det er samtidig nedfelt at rettighetshaverne får økonomisk kompensasjon gjennom en årlig bevilgning over statsbudsjettet, men denne oppleves som urimelig lav sett opp mot omfanget av privatkopiering. Ordningen ble i 2018 utvidet til å omfatte nye rettighetshavergrupper, litterære og visuelle verk, og siden utvidelsen har vi bedt om en høyere bevilgning for å favne også de nye verkstypene. Norwaco har redegjort for hvorfor det vil stride mot intensjonen ved utvidelsen av denne kompensasjonsordningen dersom utvidelsen ikke medfører økt økonomisk kompensasjon. Men heller ikke årets statsbudsjett har tatt hensyn til at ordningen er utvidet.

Forslag til merknad: *Familie- og kulturkomiteen ber om 10 millioner til de nye verkskategoriene.*

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

